

ПОДАТКИ ЗА 2019 РІК У ЄДИННИКІВ «ЗА СЕБЕ»

Основні податкові показники для платників єдиного податку розраховуються виходячи із прожиткового мінімуму для працездатних осіб (далі — ПМПО) та мінімальної зарплати (далі — МЗП). У 2019 році ці показники зміняться у зв'язку із прийняттям Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» від 23 листопада 2018 року № 2629-VIII (законопроект від 15 вересня 2018 року № 9000).

Єдиний податок

Перша та друга група

Місячні ставки єдиного податку встановлюють місцеві ради (п. 293.2 Податкового кодексу України, далі — ПКУ). При цьому чинне законодавство передбачає «верхнє» обмеження цих ставок, а саме:

- для 1 групи — до 10% від розміру ПМПО, встановленого законом станом на 1 січня звітного року, за місяць (у 2019 році — до 192,10 грн.);
- для 2 групи — до 20% від розміру мінімальної зарплати (далі — МЗП), встановленої законом станом на 1 січня звітного року, за місяць (у 2019 році — до 834,60 грн.).

Протягом року максимальний розмір місячної ставки єдиного податку для платників 1 і 2 групи не змінюється, адже цей показник розраховується виходячи із ПМПО та МЗП станом на 1 січня звітного року.

Строки сплати єдиного податку для платників 1-ї та 2-ї групи — не пізніше 20 числа поточного місяця (п. 295.1 ПКУ).

Якщо граничний строк випадає на неробочий або вихідний день, то сплатити потрібно заздалегідь (перенесення не передбачено).

Важливо!

У разі здійснення платниками 1-ї та 2-ї груп:

- кількох видів господарської діяльності — застосовується максимальний розмір ставки єдиного податку для таких видів господарської діяльності (п. 293.6 ПКУ);
- господарської діяльності на територіях більш ніж однієї сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад — застосовується максимальний розмір ставки єдиного податку для відповідної групи (п. 293.7 ПКУ).

Третя група

Для 3-ї групи єдиний податок розраховують за іншими правилами, ніж для першо- і другогрупників. Залежить він від суми отриманого доходу.

У 2019 році, як і у 2018, для 3-ї групи ставки не змінилися, адже вони не прив'язані до МЗП та ПМПО (для платників ПДВ — ставка 3% від суми доходу без ПДВ, для неплатників ПДВ — ставка 5% від суми доходу).

Строки сплати єдиного податку для платників 3-ї групи — протягом 10 днів після закінчення граничного строку подання звітності за відповідний період (п. 295.3 ПКУ) (звітність треба подавати в строк для квартального звітного періоду — протягом 40 календарних днів після

його закінчення). Якщо граничний строк сплати припадає на неробочий або вихідний день, то сплатити потрібно заздалегідь (перенесення не передбачено).

Увага!

1. ФОП-єдинникам на першій групі заборонено мати найманих працівників.
2. Другогрупники та третьогрупники, які використовують найману працю, повинні сплачувати «зарплатні» податки так як і усі роботодавці (за рахунок роботодавця — нараховувати ЄСВ «зверху»; за рахунок працівника — утримувати ПДФО та військовий збір).

ЄСВ

ЄСВ «за себе» нараховується на суми, що визначаються єдинниками самостійно (п. 3 ч. 1 ст. 7 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 8 липня 2010 року № 2464-VI, далі — Закон № 2464), але місячна ЄСВ-база має бути:

- не менше МЗП;
- не більше максимальної величини бази для нарахування ЄСВ (не більше 15 розмірів діючої МЗП, тобто у 2019 році — 62595 грн.).

Платники єдиного податку (1-ї, 2-ї та 3-ї груп) повинні сплачувати ЄСВ «за себе» у розмірі не більше максимального та не менше мінімального страхового внеску із розрахунку за місяць (незалежно від розміру доходів).

Усі єдинники сплачують ЄСВ за кожен квартал — до 20 числа місяця, що настає за кварталом, за який сплачується ЄСВ (абз. 3 ч. 8 ст. 9 Закону № 2464).

Якщо останній день строку сплати ЄСВ припадає на вихідний або святковий день, то він переноситься на перший після нього робочий день (п. 11 р. IV Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 20 квітня 2015 року № 449).

Також слід зазначити: мінімальний страховий внесок і максимальна база для обкладання ЄСВ змінюються при кожній зміні МЗП. Законом України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» від 23 листопада 2018 року № 2629-VIII передбачено, що МЗП збільшиться лише раз — з 1 січня, а потім протягом року не буде змінюватися.

У Таблиці 1 систематизуємо максимальні та мінімальні місячні ЄСВ-платежі (виходячи зі ставки ЄСВ — 22%) за 2019 рік.

Таблиця 1

Період	МЗП	Мінімальний ЄСВ «за себе» (гр. 2 x 22%) за місяць	Максимальна база для обкладання ЄСВ (гр. 2 x 15) за місяць	Максимальний внесок (гр. 4 x 22%) за місяць
1	2	3	4	5
Січень — грудень 2019 року	4173 грн.	918,06 грн.	62595 грн.	13770,90 грн.

Примітки щодо пільг для єдинників

1. Відповідно до п. 295.5 ПК: «Платники єдиного податку першої і другої груп, які не використовують працю найманих осіб, звільняються від сплати єдиного податку протягом одного календарного місяця на рік на час відпустки, а також за період хвороби, підтвердженої копією листка (листоків) непрацездатності, якщо вона триває 30 і більше календарних днів».

Для отримання такої пільги ФОП слід подати відповідну заяву до своєї податкової (у разі хвороби до заяви потрібно додавати копії листка (-ів) непрацездатності).

2. ФОП (як єдинники, так і загальносистемники) звільняються від сплати ЄСВ «за себе», якщо вони отримують пенсію за віком або є особами з інвалідністю, або досягли віку, встановленого ст. 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 9 липня 2003 року № 1058-IV, та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу. Такі особи можуть бути платниками ЄСВ виключно за умови їх добровільної участі у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування (ч. 4 ст. 4 Закону № 2464).

Приклад

Систематизуємо інформацію щодо того, скільки єдиного податку та ЄСВ потрібно сплачувати підприємцеві — платникові єдиного податку «за себе». У Таблиці 2 — для єдинника першої групи, у Таблиці 3 — для другогрупника.

Вихідні умови, за яких здійснено розрахунок, наведемо у Таблиці 2 і Таблиці 3.

1. **Єдиний податок** розраховано виходячи з максимальної ставки, прийнятої для відповідної групи. Тобто в нашому прикладі для 1-ї групи місячна ставка єдиного податку становить 10% від ПМПО, встановленого на 1 січня 2019 року ($1921 \text{ грн.} \times 10\% = 192,10 \text{ грн.}$), а для 2-ї групи — 20% від МЗП, встановленої на 1 січня 2019 року ($4173 \text{ грн.} \times 20\% = 834,60 \text{ грн.}$).

2. **ЄСВ «за себе»** (для всіх груп єдиного податку) розраховується виходячи із сум, що визначаються єдинниками самостійно, але у межах верхнього та нижнього коридору. У цьому прикладі (як і в більшості випадків на практиці) ЄСВ «за себе» сплачується у мінімально дозволеному розмірі (див. вище гр. 3 Таблиці 1) один раз на квартал.

Увага: у нашому прикладі у 2019 році єдинник не користується податковими пільгами, передбаченими п. 295.5 ПК та ч. 4 ст. 4 Закону № 2464 (детальніше про них див. вище у «Примітках щодо пільг для єдинників»).

Таблиця 2

ФОП-єдинник 1-ї групи

Період 2019 року	Єдиний податок		ЄСВ «за себе»	
	сума, грн.	останній день сплати	сума, грн.	останній день сплати
Січень	192,10	18.01.2019	2754,18 (918,06 × 3 місяці)	19.04.2019
Лютий	192,10	20.02.2019		
Березень	192,10	20.03.2019		
Квітень	192,10	19.04.2019	2754,18 (918,06 × 3 місяці)	19.07.2019
Травень	192,10	20.05.2019		
Червень	192,10	20.06.2019		
Липень	192,10	19.07.2019	2754,18 (918,06 × 3 місяці)	21.10.2019
Серпень	192,10	20.08.2019		
Вересень	192,10	20.09.2019		

Період 2019 року	Єдиний податок		ЄСВ «за себе»	
	сума, грн.	останній день сплати	сума, грн.	останній день сплати
Жовтень	192,10	18.10.2019	2754,18 (918,06 × 3 місяці)	20.01.2020
Листопад	192,10	20.11.2019		
Грудень	192,10	20.12.2019		
Усього за 2019 рік	2305,20	х	11016,72	х

Згідно з даними Таблиці 2 усього за 2019 рік (єдиний податок + ЄСВ) ФОП на 1-й групі слід сплатити **13321,92 грн.** Зазначимо, що за 2018 рік за аналогічних обставин першогрупники сплатили 11943,12 грн., тобто **на 1378,80 грн. менше ніж за 2019 рік.** Отже, загальна річна сума трохи збільшилась.

Таблиця 3

ФОП-єдинник 2-ї групи

Період 2019 року	Єдиний податок		ЄСВ «за себе»	
	сума, грн.	останній день сплати	сума, грн.	останній день сплати
Січень	834,60	18.01.2019	2754,18 (918,06 × 3 місяці)	19.04.2019
Лютий	834,60	20.02.2019		
Березень	834,60	20.03.2019		
Квітень	834,60	19.04.2019	2754,18 (918,06 × 3 місяці)	19.07.2019
Травень	834,60	20.05.2019		
Червень	834,60	20.06.2019		
Липень	834,60	19.07.2019	2754,18 (918,06 × 3 місяці)	21.10.2019
Серпень	834,60	20.08.2019		
Вересень	834,60	20.09.2019		
Жовтень	834,60	18.10.2019	2754,18 (918,06 × 3 місяці)	20.01.2020
Листопад	834,60	20.11.2019		
Грудень	834,60	20.12.2019		
Усього за 2019 рік	10015,20	х	11016,72	х

Згідно з даними Таблиці 3 усього за 2019 рік (єдиний податок + ЄСВ) ФОП на 2-й групі слід сплатити **21031,92 грн.** Зазначимо, що за 2018 рік за аналогічних обставин другогрупники сплатили 18763,92 грн., тобто **на 2268 грн. менше ніж за 2019 рік.**

Редакція газети «Консультант приватного підприємця»

Передплатити газету через редакцію можна в будь-який час, зателефонувавши за тел. (44) 592-70-08.